

Brussell, is-27 ta' Awwissu 2020
REV2 – jissostitwixxi l-avviż (REV1)
bid-data tat-18 ta' Jannar 2019 u d-
dokument ta' Mistoqsijiet u Twegibiet tal-
11 ta' April 2019

AVVIŻ LILL-PARTIJET IKKONĊERNATI

IL-ĦRUĠ TAR-RENJU UNIT U R-REGOLI TAL-UE FIL-QASAM TAL-ĠUSTIZZJA ĊIVILI U D- DRITT INTERNAZZJONALI PRIVAT

Werrej

INTRODUZZJONI.....	2
1. ĠURISDIZZJONI INTERNAZZJONALI.....	3
1.1. Proċedimenti ġudizzjarji istitwiti qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni	3
1.2. Proċedimenti istitwiti wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni.....	4
2. ID-DRITT APPLIKABBLI F'MATERJI KUNTRATTWALI U MHUX KUNTRATTWALI	5
2.1. Obbligi kuntrattwali.....	5
2.1.1. Ir-regoli dwar id-dritt applikabbli fir-Renju Unit	5
2.1.2. Ir-regoli dwar id-dritt applikabbli fl-UE.....	5
2.2. Obbligi mhux kuntrattwali	6
2.2.1. Ir-regoli dwar id-dritt applikabbli fir-Renju Unit	6
2.2.2. Ir-regoli dwar id-dritt applikabbli fl-UE.....	6
3. IR-RIKONOXXIMENT U L-INFURZAR	6
3.1. Il-proċedimenti istitwiti qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni	6
3.2. Proċedimenti istitwiti wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni.....	8
3.3. Aspetti relatati mal-ftehimiet dwar l-għażla tal-qorti	9
4. PROĊEDURI SPECIFIĊI EWROPEJ	9
5. PROĊEDURI GĦALL-KOOPERAZZJONI ĠUDIZZJARJA BEJN L-ISTATI MEMBRI	10

6.	INSOLVENZA.....	11
6.1.	Proċedimenti ewlenin miftuħa qabel tmiem il-perjodu ta' tranzizzjoni.....	11
6.2.	Proċedimenti ewlenin miftuħa wara tmiem il-perjodu ta' tranzizzjoni.....	11
7.	KWISTJONIJIET OĦRA.....	12
7.1.	Dokumenti pubbliċi	12
7.2.	Għajnuna legali.....	12
7.3.	Medjazzjoni	13
7.4.	Il-Portal Ewropew tal-Ġustizzja Elettronika	13

INTRODUZZJONI

Mill-1 ta' Frar 2020, ir-Renju Unit ħareġ mill-Unjoni Ewropea u sar "pajjiż terz"¹. Il-Ftehim dwar il-Hruġ² jipprevedi perjodu ta' tranzizzjoni li jintemm fil-31 ta' Diċembru 2020. Sa dik id-data, id-dritt tal-UE kollu kemm hu japplika għar-Renju Unit u fi³.

Matul il-perjodu ta' tranzizzjoni, l-UE u r-Renju Unit se jinnegozjaw ftehim dwar sħubija ġdida, li jipprevedi b'mod partikolari zona ta' kummerċ hieles. Madankollu, ma huwiex ċert jekk ftehim bħal dan, jekk jiġi konkluż, hux se jidhol s-seħħ fi tmiem il-perjodu ta' tranzizzjoni. Fi kwalunkwe każ, tali ftehim jgħid li jgħid li f'termini ta' kundizzjonijiet ta' aċċess għas-suq se tkun differenti ħafna mill-partecipazzjoni tar-Renju Unit fis-suq intern,⁴ fl-Unjoni Doganali tal-UE, u fil-qasam tal-VAT u tad-dazju tas-sisa.

Barra minn hekk, wara tmiem il-perjodu ta' tranzizzjoni, ir-Renju Unit se jkun pajjiż terz fir-rigward tal-implimentazzjoni u l-applikazzjoni tad-dritt tal-UE fl-Istati Membri tal-UE.

Għaldaqstant, il-partijiet interessati kollha, u speċjalment l-operaturi ekonomiċi, huma mfakkra dwar is-sitwazzjoni legali wara tmiem il-perjodu ta' tranzizzjoni.

Avviż lill-partijiet ikkonċernati:

Biex jindirizzaw il-konsegwenzi stabbiliti f'dan l-avviż, il-partijiet ikkonċernati huma avzati jivvalutaw l-għażliet kuntrattwali tal-passat u tal-futur tal-ġuriżdizzjoni tar-Renju Unit.

¹ Pajjiż terz huwa pajjiż li ma huwiex membru tal-UE.

² Il-Ftehim dwar il-hruġ tar-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq mill-Unjoni Ewropea u mill-Komunità Ewropea tal-Enerġija Atomika, ĠU L 29, 31.1.2020, p. 7 ("il-Ftehim dwar il-Hruġ").

³ Soġġett għal ċerti eċċezzjonijiet previsti fl-Artikolu 127 tal-Ftehim dwar il-Hruġ, li l-ebda waħda minnhom ma hija rilevanti fil-kuntest ta' dan l-avviż.

⁴ B'mod partikolari, ftehim ta' kummerċ hieles ma jipprevedix kuncetti tas-suq intern (fil-qasam tal-prodotti u s-servizzi) bħar-rikonoxximent reċiproku, il- "prinċipju tal-pajjiż ta' oriġini", u l-armonizzazzjoni. Ftehim ta' kummerċ hieles lanqas ma jneħhi l-formalitajiet u l-kontrolli doganali, fosthom dawk li jikkonċernaw l-oriġini tal-merkanzija u l-input tagħhom, kif ukoll projbizzjonijiet u restrizzjonijiet fuq l-importazzjonijiet u l-esportazzjonijiet.

Il-partijiet ikkonċernati li jkun biĥsiebhom jikkonkludu kuntratti ma' persuna jew kumpanija fir-Renju Unit jew li jniedu proċedimenti fi kwistjonijiet ċivili jew kummerċjali relatati mar-Renju Unit jew li jinfurzaw is-sentenzi f'tali kwistjonijiet jenħtieg li jieħdu parir legali.

Innota li:

Dan l-avviż ma jindirizzax:

- kwistjonijiet speċifiċi tal-ħarsien tal-konsumatur minbarra dawk relatati mal-liġi applikabbli⁵; kif ukoll
- id-dritt tal-kumpaniji tal-UE.

Fir-rigward ta' dawn l-aspetti, qegħdin jithejjew jew ġew ippubblikati avviżi oħrajn⁶.

Wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, ir-regoli li ġejjin se japplikaw fl-oqsma tal-gustizzja ċivili u tad-dritt internazzjonali privat:

1. ĠURISDIZZJONI INTERNAZZJONALI

Id-dritt internazzjonali privat tal-UE jistabilixxi regoli uniformi għall-ġurisdizzjoni internazzjonali fl-oqsma tal-kwistjonijiet ċivili u kummerċjali, fosthom l-insolvenza u l-liġi tal-familja. Soġġett għal diversi eċċezzjonijiet, dawn ir-regoli uniformi japplikaw meta konvenut ikun domiciljat jew resident abitwali fi Stat Membru tal-UE⁷.

1.1. Proċedimenti ġudizzjarji istitwiti qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni

Skont l-Artikolu 67(1) tal-Ftehim dwar il-Ħruġ, b'rabta mal-proċedimenti istitwiti⁸ qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, ir-regoli tal-UE dwar il-ġurisdizzjoni internazzjonali jibqgħu japplikaw fir-Renju Unit u fl-Istati Membri f'sitwazzjonijiet li jinvolvu r-Renju Unit⁹.

⁵ Ara l-punt 2 ta' dan l-avviż dwar il-liġi applikabbli.

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_mt

⁷ Għalkemm it-Trattati tal-UE jipprevedu arrangamenti speċifiċi dwar il-partecipazzjoni jew in-nuqqas ta' partecipazzjoni tal-Irlanda u tad-Danimarka f'din il-parti tal-*acquis* tal-UE, il-kunċett ta' "Stati Membri tal-UE" qed jintuza f'għieħ is-semplicità. Fir-rigward tad-Danimarka, ara l-Artikolu 69(2) u (3) tal-Ftehim dwar il-Ħruġ.

⁸ Fejn xieraq, it-Titolu VI tal-Parti tlieta tal-Ftehim dwar il-Ħruġ ("Kooperazzjoni ġudizzjarja kurrenti f'materji ċivili u kummerċjali") juża t-terminologija tal-istrumenti tal-UE tal-materji ċivili u kummerċjali. Pereżempju, għall-kunċett ta' "proċedimenti istitwiti", ara l-Artikolu 66(1) tar-Regolament (UE) Nru 1215/2012.

⁹ "Sitwazzjonijiet li jinvolvu lir-Renju Unit" hija formulazzjoni, li tirrifletti l-fatt li l-Ftehim dwar il-Ħruġ huwa msejjes fuq l-applikazzjoni reċiproka u japplika biss fir-relazzjoni bejn l-UE u r-Renju Unit. Dan jirreferi, pereżempju, għall-proċedimenti li jinvolvu, skont l-istrument, konvenut domiciljat jew residenti abitwali fir-Renju Unit jew obbligant li ċ-ċentru tal-interess prinċipali tiegħu fir-Renju Unit.

L-Artikolu 67(1) tal-Ftehim dwar il-Ħruġ ikopri l-istrumenti kollha tal-UE li jistipulaw regoli dwar il-kunflitti ta' ġurisdizzjoni, jiġifieri r-Regolament (UE) Nru 1215/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 2012 dwar il-ġurisdizzjoni u r-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni ta' sentenzi fi kwistjonijiet ċivili u kummerċjali,^{10 11} kif ukoll il-*leges speciales* li jistipulaw regoli speċifiċi ta' ġurisdizzjoni¹².

L-Artikolu 67(1) tal-Ftehim dwar il-Ħruġ jispeċifika li r-regoli tal-UE dwar il-ġurisdizzjoni japplikaw ukoll għal "proċedimenti jew azzjonijiet li jkunu relatati ma' tali proċedimenti legali" anki jekk tali proċedimenti jew azzjonijiet relatati jkunu ġew istitwiti qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni¹³. Dan jindirizza s-sitwazzjonijiet meta l-proċedimenti li jkunu jinvolvu l-istess kawża ta' azzjoni u bejn l-istess partijiet jittressqu fil-qrati ta' Stat Membru u tar-Renju Unit ("*lis pendens*") qabel u wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjonijiet rispettivament (jew viċi versa). L-għan huwa li jiġi żgurati li, f'dawn il-kazijiet, ir-regoli tal-UE dwar il-kunflitti ta' kompetenzi jibqgħu japplikaw meta l-qorti li quddiemha jittressaq każ wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni fi Stat Membru tal-UE jew fir-Renju Unit.

1.2. Proċedimenti istitwiti wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni

Fir-rigward tal-proċedimenti istitwiti wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, il-qrati fl-Istati Membri tal-UE se jiddeterminaw il-ġurisdizzjoni internazzjonali tagħhom:

- fi kwistjonijiet li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' strumenti tal-UE f'materji ċivili u kummerċjali, abbażi ta' dawn l-istrumenti tal-UE, fosthom fil-liġi tal-familja. Qorti ta' Stat Membru tkun tista' tapplika ir-regoli nazzjonali tal-ġurisdizzjoni internazzjonali tagħha, jekk dan ikun previst fl-istrument inkwistjoni¹⁴.
- fi kwistjonijiet li ma jaqgħux fil-kamp ta' applikazzjoni tal-istrumenti tal-UE, il-ġurisdizzjoni internazzjonali se tiġi rregolata mir-regoli nazzjonali tal-Istat Membru tal-qorti li tiġi invokata. F'ċerti kazijiet, partikolarment il-konvenzjonijiet adottati mill-Konferenza tal-Aja dwar id-Dritt Internazzjonali Privat, konvenzjonijiet internazzjonali se jissostitwixxu d-dritt tal-UE fir-relazzjonijiet bejn l-UE u r-Renju Unit jekk kemm l-Istati Membri tal-UE/l-UE u r-Renju Unit ikunu partijiet għall-konvenzjoni

¹⁰ ĠU L 351, 20.12.2012, p. 1.

¹¹ Ara l-Artikolu 67(1)(a) tal-Ftehim dwar il-Ħruġ.

¹² Ara l-Artikolu 67(1)(b)-(d) tal-Ftehim dwar il-Ħruġ.

¹³ Skont l-Artikoli 29, 30 u 31 tar-Regolament (KE) Nru 1215/2012, l-Artikolu 19 tar-Regolament (KE) Nru 2201/2003 u l-Artikoli 12 u 13 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009.

¹⁴ Perez. l-Artikolu 6(1) tar-Regolament (UE) 1215/2012.

(minn hawn 'il quddiem imsejha “konvenzjonijiet internazzjonali rilevanti”)¹⁵.

Fir-rigward ta' proċedimenti jew azzjonijiet li jiġu istitwiti f'qorti fi Stat Membru wara tmiem il-perjodu ta' tranzizzjoni u li jkunu relatati ma' proċedimenti legali pendenti f'qorti fir-Renju Unit li tiġi invokata wara tmiem il-perjodu ta' tranzizzjoni, l-Artikoli 33 u 34 tar-Regolament (UE) Nru 1215/2012 se japplikaw fl-Istati Membri.

2. ID-DRITT APPLIKABBLI F'MATERJI KUNTRATTWALI U MHUX KUNTRATTWALI

Id-dritt internazzjonali privat tal-UE jistabbilixxi regoli uniformi fl-Istati Membri tal-UE fir-rigward tal-kunflitti tad-dritt f'obbligi kuntrattwali u mhux kuntrattwali.

2.1. Obbligi kuntrattwali

2.1.1. Ir-regoli dwar id-dritt applikabbli fir-Renju Unit

Skont l-Artikolu 66(a) tal-Ftehim dwar il-Ħruġ, ir-Regolament (KE) Nru 593/2008 dwar il-liġi applikabbli għall-obbligazzjonijiet kuntrattwali (Ruma I)¹⁶ se japplika fir-Renju Unit fir-rigward tal-kuntratti li jiġu konklużi¹⁷ qabel tmiem il-perjodu ta' tranzizzjoni.

2.1.2. Ir-regoli dwar id-dritt applikabbli fl-UE

L-Artikolu 66(a) tal-Ftehim dwar il-Ħruġ ma jindirizzax ir-regoli applikabbli fl-UE. Pjuttost, fl-UE japplika r-Regolament (KE) Nru 593/2008, li jipprevedi applikazzjoni universali¹⁸.

Pereżempju: L-Artikolu 6 tar-Regolament (KE) Nru 593/2008 jiżgura li, irrispettivament mid-dritt li jintgħażel mill-partijiet jew minn liema liġi tapplika awtomatikament, il-konsumaturi li jkunu residenti abitwali fi Stat Membru tal-UE jibbenefikaw mill-protezzjoni obbligatorja ta' dik il-liġi jekk jintlaqtu minn negozjanti ta' pajjiżi terzi kemm dawk in-negozjanti li jkunu stabbiliti fl-UE jew f'pajjiżi terzi.

¹⁵ Normalment dawn il-konvenzjonijiet ikunu trasposti fil-liġi nazzjonali ta' kull Stat li jkun parti għall-Konvenzjoni.

¹⁶ ĠU L 177, 4.7.2008, p. 6.

¹⁷ Fejn xieraq, it-Titolu VI tal-Parti tlieta tal-Ftehim dwar il-Ħruġ (“Koooperazzjoni ġudizzjarja kurrenti f'materji ċivili u kummerċjali”) juża t-terminologija tal-istrumenti tal-UE tal-materji ċivili u kummerċjali. Pereżempju, għall-kunċett ta' “kuntratt konkluż”, ara l-Artikolu 28 tar-Regolament (KE) Nru 593/2008.

¹⁸ L-Artikolu 2 tar-Regolament (KE) Nru 593/2008. Applikazzjoni universali tfisser li r-regolament jiġi applikat anki fejn iwassal għall-applikazzjoni tad-dritt ta' pajjiżi terzi.

2.2. Obbligi mhux kuntrattwali

2.2.1. Ir-regoli dwar id-dritt applikabbli fir-Renju Unit

Skont l-Artikolu 66(b) tal-Ftehim dwar il-Hruġ, ir-Regolament (KE) Nru 864/2007 dwar il-ligi applikabbli għall-obbligazzjonijiet kuntrattwali (Ruma II)¹⁹ se japplika fir-Renju Unit fir-rigward tal-avvenimenti li jwasslu għal dannu, fejn tali ċirkostanzi jkunu seħħew qabel²⁰ tmiem il-perjodu ta' tranzizzjoni.

2.2.2. Ir-regoli dwar id-dritt applikabbli fl-UE

L-Artikolu 66(b) tal-Ftehim dwar il-Hruġ ma jindirizzax ir-regoli applikabbli fl-UE. Pjuttost, fl-UE japplika r-Regolament (KE) Nru 864/2007, li jipprevedi applikazzjoni universali²¹.

3. IR-RIKONOXXIMENT U L-INFURZAR

Id-dritt internazzjonali privat tal-UE jstipula r-regoli li jiffaċilitaw ir-rikonossiment u l-infurzar ta' Stati Membri ta' deċizzjonijiet ġudizzjarji li jingħataw minn Stati Membri oħra.

3.1. Il-proċedimenti istitwiti qabel tmiem il-perjodu ta' tranzizzjoni

Skont l-Artikolu 67(2) tal-Ftehim dwar il-Hruġ, japplika dan li ġej:

- **Ir-Regolament (UE) Nru 1215/2012** se japplika għar-rikonossiment u għall-infurzar ta' sentenzi mogħtija fi proċedimenti legali istitwiti qabel tmiem il-perjodu ta' tranzizzjoni, u għal strumenti awtentiċi mfassla jew irreġistrati formalment u għal tranzazzjonijiet ġudizzjarji li jiġu approvati jew konkluzi²² qabel tmiem il-perjodu ta' tranzizzjoni.
- **Ir-Regolament (KE) Nru 2201/2003 (Brussell IIa)**²³ se japplika għar-rikonossiment u għall-infurzar ta' sentenzi mogħtija fi proċedimenti legali istitwiti qabel tmiem il-perjodu ta' tranzizzjoni, u għal dokumenti

¹⁹ ĠU L 199, 31.7.2007, p. 40.

²⁰ Fejn xieraq, it-Titolu VI tal-Parti tlieta tal-Ftehim dwar il-Hruġ (“Kooperazzjoni ġudizzjarja kurrenti f'materji ċivili u kummerċjali”) juża t-terminologija tal-istrumenti tal-UE tal-materji ċivili u kummerċjali. Pereżempju, għall-kunċett ta' “avvenimenti li jwasslu għal dannu”, ara l-Artikolu 31 tar-Regolament (KE) Nru 864/2007.

²¹ L-Artikolu 3 tar-Regolament (KE) Nru 864/2007.

²² Fejn xieraq, it-Titolu VI tal-Parti tlieta tal-Ftehim dwar il-Hruġ (“Kooperazzjoni ġudizzjarja kurrenti f'materji ċivili u kummerċjali”) juża t-terminologija tal-istrumenti tal-UE tal-materji ċivili u kummerċjali. Pereżempju, fir-rigward tal-kunċetti ta' “proċedimenti legali istitwiti”, “strumenti awtentiċi mfassla jew irreġistrati formalment”, u “tranzazzjonijiet ġudizzjarji approvati jew konkluzi”, ara l-Artikolu 66(2) tar-Regolament (UE) Nru 1215/2012.

²³ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2201/2003 tas-27 ta' Novembru 2003 dwar il-ġurisdizzjoni u r-rikonossiment u l-infurzar ta' sentenzi fi kwistjonijiet matrimonjali u kwistjonijiet ta' responsabbiltà tal-ġenituri (ĠU L 338, 23.12.2003, p. 1; Hargha Speċjali bil-Malti: Kap. 19 Vol. 06, p. 243).

awtentiċi mfassla jew irregistrati bhala strumenti awtentiċi, u għal ftehimiet konklużi²⁴ qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni.

Pereżempju: Sentenza ta' divorzju fir-Renju Unit, li l-proċedimenti għaliha tkun giet istitwita qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, se tiġi rikonoxxuta fl-UE skont l-Artikolu 21 tar-Regolament (KE) Nru 2201/2003 anki jekk is-sentenza tinghata wara dik id-data.

- **Ir-Regolament (UE) Nru 4/2009 (ir-Regolament dwar il-Manteniment)**²⁵ għandu japplika għar-rikonoxximent u għall-infurzar ta' deċiżjonijiet meħuda fi proċedimenti legali istitwiti qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, u għal tranżazzjonijiet ġudizzjarji approvati jew konklużi u strumenti awtentiċi stabbiliti²⁶ qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni.
- **ir-Regolament (KE) Nru 805/2004 (Ordni Ewropew ta' Infurzar għal talbiet mhux kontestati)**²⁷ għandu japplika għal sentenzi mogħtija fi proċedimenti legali istitwiti qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, u għal tranżazzjonijiet ġudizzjarji approvati jew konklużi u strumenti awtentiċi mfassla qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, dment li l-applikazzjoni għaċ-ċertifikazzjoni bhala Ordni Ewropew ta' Infurzar tkun saret qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni.

L-Artikolu 67(2)(a) sa (c) tal-Ftehim dwar il-Ħruġ jirreferi għall-“istituzzjoni ta' proċedimenti” tal-att li jkun se jiġi infurzat. Għaldaqstant, din id-dispożizzjoni tkopri wkoll sitwazzjonijiet meta:

- giet istitwita proċedura ġudizzjarja fir-Renju Unit jew fi Stat Membru tal-UE, iżda s-sentenza tinghata biss wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni;
- qorti fir-Renju Unit jew fi Stat Membru tal-UE tkun tat sentenza qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, iżda s-sentenza ma tkunx giet infurzata fi Stat Membru tal-UE jew fir-Renju Unit rispettivament qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni; kif ukoll

²⁴ Fejn xieraq, it-Titolu VI tal-Parti tlieta tal-Ftehim dwar il-Ħruġ (“Kooperazzjoni ġudizzjarja kurrenti f'materji ċivili u kummerċjali”) juża t-terminoloġija tal-istrumenti tal-UE tal-materji ċivili u kummerċjali. Pereżempju, fir-rigward tal-kunċetti ta' “proċedimenti legali istitwiti”, “strumenti awtentiċi mfassla jew irregistrati formalment”, u “tranżazzjonijiet ġudizzjarji approvati jew konklużi”, ara l-Artikolu 64(1) tar-Regolament (KE) Nru 2201/2003.

²⁵ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 4/2009 tat-18 ta' Diċembru 2008 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment, ĠU L 7, 10.1.2009, p. 1.

²⁶ Fejn xieraq, it-Titolu VI tal-Parti tlieta tal-Ftehim dwar il-Ħruġ (“Kooperazzjoni ġudizzjarja kurrenti f'materji ċivili u kummerċjali”) juża t-terminoloġija tal-istrumenti tal-UE tal-materji ċivili u kummerċjali. Pereżempju, fir-rigward tal-kunċetti ta' “proċedimenti legali istitwiti”, “strumenti awtentiċi stabbiliti”, u “tranżazzjonijiet ġudizzjarji approvati jew konklużi”, ara l-Artikolu 75(1) tar-Regolament (KE) Nru 4/2009.

²⁷ Ir-Regolament (KE) Nru 805/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' April 2004 li johloq Ordni Ewropew ta' Infurzar għal talbiet mhux kontestati, ĠU L 143, 30.4.2004, p. 15.

- proċedura ta' *exequatur* (dikjarazzjoni ta' infurzabbiltà) tkun inbdiet fir-rigward ta' sentenza ta' qorti fi Stat Membru tal-UE jew fir-Renju Unit rispettivament qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni iżda ma tkunx giet infurzata fi Stat Membru tal-UE jew fir-Renju Unit rispettivament qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni.

F'ċerti każijiet, il-kredituri tas-sentenza jistgħu jitolbu l-infurzabbiltà ta' sentenzi li jkunu ngħataw qabel id-dhul fis-seħħ tar-Regolament (UE) Nru 1215/2012 fl-10 ta' Jannar 2015, li kien gie preċedut mir-Regolament Brussell I (KE) Nru 44/2001 jew saħansitra mill-Konvenzjoni ta' Brussell tal-1968. Kull strument suċċessur fih dispożizzjoni li tistipula l-ambitu tiegħu li jkun marbut biż-żmien²⁸. Ir-referenza għall-istrumenti legali fl-Artikolu 67(2) tal-Ftehim dwar il-Hruġ jinkludi r-referenza ta' dawn l-istrumenti legali għal strumenti preċedenti.

3.2. Proċedimenti istitwiti wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni

Ir-regoli tal-UE dwar l-infurzar ma japplikawx għal deċiżjonijiet ġudizzjarji fi proċedimenti originali li jkunu ġew istitwiti wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni.

F'ċerti każijiet se japplikaw il-konvenzjonijiet internazzjonali rilevanti (ara aktar 'il fuq).

Eżempju 1:

Fir-rigward ta' **proċedimenti ta' divorzju** mibdija fi Stat Membru tal-UE wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, il-Konvenzjoni tal-Aja tal-1970 dwar ir-rikonossiment tad-divorzji u tas-separazzjonijiet legali²⁹ tindirizza l-materja fil-livell internazzjonali. Ir-Renju Unit huwa parti f'din il-Konvenzjoni, iżda attwalment huma biss 12-il Stat Membru tal-UE li huma partijiet kontraenti³⁰.

Eżempju 2:

Fir-rigward ta' **proċedimenti ta' manteniment tat-tfal** mibdija fi Stat Membru tal-UE wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, il-Konvenzjoni tal-Aja tal-2007 dwar l-Irkupru Internazzjonali tal-Manteniment għat-Tfal u Forom oħra ta' Manteniment tal-Familja³¹ tindirizza l-materja fil-livell internazzjonali. Ir-Renju Unit wera l-intenzjoni tiegħu li jiffirma u jirratifika l-Konvenzjoni. Il-Konvenzjoni se tapplika bejn l-UE u r-Renju Unit fir-rigward

²⁸ Pereżempju, l-Artikolu 66(2) tar-Regolament (UE) Nru 1215/2012 jirreferi għall-applikabbiltà tar-Regolament (KE) Nru 44/2001; U l-Artikolu 66 tar-Regolament (KE) Nru 44/2001 jirreferi għall-Konvenzjoni ta' Brussell.

²⁹ <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=80>

³⁰ Ara t-tabella dwar l-istatus <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/status-table/?cid=80>

³¹ <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=131>

tat-talbiet u tal-applikazzjonijiet li jsiru wara li r-Renju Unit ikun sar parti għall-Konvenzjoni fil-kapaċità tiegħu stess³².

Meta ma tkun tapplika l-ebda konvenzjoni internazzjonali, ir-rikonoxximent u l-infurzar ta' sentenza tar-Renju Unit se jkunu rregolati mir-regoli nazzjonali tal-Istat Membru fejn ikun se jsir ir-rikonoxximent/l-infurzar.

3.3. Aspetti relatati mal-ftehimiet dwar l-għażla tal-qorti

It-taqsimiet 3.1 u 3.2 ta' dan l-avviż japplikaw ukoll għar-rikonoxximent u l-infurzar li jingħataw minn qorti fir-Renju Unit li tintgħazel fi ftehim dwar l-għażla tal-qorti. Dan ifisser li l-proċedimenti li jiġu istitwiti, abbażi ta' ftehim dwar l-għażla tal-qorti, fi qrati tar-Renju Unit wara tmiem il -perjodu ta' tranżizzjoni ma jibqgħux jibbenefikaw mir-regoli tal-UE dwar ir-rikonoxximent u l-infurzar fi Stati Membri tal-UE.

Ir-Renju Unit wera l-intenzjoni tiegħu li jaċċedi fil-kapaċità tiegħu stess fil-Konvenzjoni tal-Aja tal-2005 dwar Ftehimiet Dwar l-Għażla tal-Qorti³³ wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni. Il-Konvenzjoni se tapplika bejn l-UE u r-Renju Unit fir-rigward ta' ftehimiet esklussivi dwar l-għażla tal-qorti li jiġu konklużi wara d-dhul fis-seħh tal-Konvenzjoni fir-Renju Unit, bhala parti għall-Konvenzjoni fil-kapaċità tiegħu stess³⁴.

4. PROĊEDURI SPECIFIĊI EWROPEJ

Id-dritt tal-UE dwar il-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili fir-rigward ta' diversi proċeduri speċifiċi, bhall-Proċedura tal-Ordni ta' Hlas Ewropea³⁵ jew il-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar³⁶.

Fir-rigward tal-proċeduri rilevanti Ewropej, l-Artikolu 67(3) tal-Ftehim dwar il-Hruġ jistabbilixxi meta kull waħda minn dawn il-proċeduri jinbdew, b'kunsiderazzjoni tal-passi proċedurali għal kull proċedura³⁷. Pereżempju:

- Skont l-Artikolu 67(3)(d) tal-Ftehim dwar il-Hruġ, ir-Regolament (KE) Nru 1896/2006 dwar il-Proċedura tal-Ordni ta' Hlas Ewropea se japplika ordnijiet ta' hlas Ewropej li ssir applikazzjoni għalihom qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni;

³² L-Artikolu 56(1) tal-Konvenzjoni.

³³ Din il-Konvenzjoni giet iffirmata u approvata fil-livell tal-UE biss, u għaldaqstant ir-Renju Unit kien marbut b'din il-Konvenzjoni permezz tas-shubija fl-UE.

³⁴ L-Artikolu 16(1) tal-Konvenzjoni.

³⁵ Ir-Regolament (KE) Nru 1896/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Dicembru 2006 li johlq proċedura għal ordni ta' hlas Ewropea, ĠU L 399, 30.12.2006, p. 1.

³⁶ Ir-Regolament (KE) Nru 861/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Lulju 2007 li jstabbilixxi Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar, ĠU L 199, 31.7.2007, p. 1.

³⁷ Rigward il-proċedimenti ta' insolvenza ara t-taqsimi 6 ta' dan l-avviż.

- Skont l-Artikolu 67(3)(e) tal-Ftehim dwar il-Ħruġ, ir-Regolament (KE) Nru 861/2007 dwar il-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar se japplika għall-proċeduri ta' talbiet żgħar li l-applikazzjoni għalihom tkun giet ipprezentata qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni.

5. PROĊEDURI GHALL-KOOPERAZZJONI ĠUDIZZJARJA BEJN L-ISTATI MEMBRI

Id-dritt tal-UE dwar il-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili u kummerċjali jipprevedi l-proċeduri li jiffaċilitaw il-kooperazzjoni ġudizzjarja bejn l-Istati Membri.

Skont l-Artikolu 68 tal-Ftehim dwar il-Ħruġ, qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni:

- Ir-Regolament (KE) Nru 1393/2007 dwar is-Servizz ta' Dokumenti³⁸ se japplika għal dokumenti ġudizzjarji u extraġudizzjarji li jkunu ġew irċevuti³⁹ għall-finijiet ta' servizz qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni.

Dan ifisser li r-Regolament (KE) Nru 1393/2007 mhuwiex se jibqa' japplika għal servizz ta' dokumenti li jinbeda wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni fir-rigward tar-rikonoxximent u l-infurzar pendenti ta' sentenza skont ir-Regolament (UE) Nru 1215/2012.

- Ir-Regolament (KE) Nru 1206/2001 dwar il-Kumpilazzjoni ta' Xhieda⁴⁰ se japplika għal talbiet irċevuti⁴¹ qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni.
- Id-Deciżjoni tal-Kunsill 2001/470/KE li tistabbilixxi Network Ġudizzjarju Ewropew fil-materji ċivili u kummerċjali⁴² trid tapplika fil-konfront tat-talbiet għall-kooperazzjoni ġudizzjarja li jkunu ġew irċevuti mingħand il-punt ta' kuntatt rikjedenti qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni.

Wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, l-Istati Membri mhumiex se jkunu jistgħu iniedu proċeduri ta' kooperazzjoni ġudizzjarja li jinvolvu lir-Renju Unit abbażi tad-dritt tal-UE. Minflok, tali proċeduri ikollhom jinbdew skont id-dritt nazzjonali dwar il-kooperazzjoni ġudizzjarja ma' pajjiżi terzi. F'ċerti każijiet, se japplikaw il-

³⁸ Ir-Regolament (KE) Nru 1393/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Novembru 2007 dwar is-servizz fl-Istati Membri ta' dokumenti ġudizzjarji u extra-ġudizzjarji fi kwistjonijiet ċivili jew kummerċjali (servizz ta' dokumenti), ĠU L 324, 10.12.2007, p. 79.

³⁹ Irċevuti mingħand l-aġenzija li tirċievi, il-korp ċentrali tal-Istat fejn ikun se jsir is-servizz jew l-aġenti diplomatiċi jew konsulari, is-servizzi postali jew l-uffiċjali ġudizzjarji, l-uffiċjali jew il-persuni kompetenti l-oħra tal-Istat indirizzat.

⁴⁰ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1206/2001 tat-28 ta' Mejju 2001 dwar kooperazzjoni bejn il-qrati tal-Istati Membri fil-kumpilazzjoni ta' xhieda f'materji ċivili jew kummerċjali ĠU L 174, 27.6.2001, p. 1.

⁴¹ Irċevuti minn qorti riferita, korp ċentrali tal-Istat fejn tintalab il-kumpilazzjoni ta' xhieda jew korp ċentrali jew awtorità kompetenti msemmija fl-Artikolu 17(1) tar-Regolament.

⁴² Ara l-Artikolu 8 tad-Deciżjoni tal-Kunsill 2001/470/KE tat-28 ta' Mejju 2001 li tistabbilixxi Network Ġudizzjarju Ewropew fil-materji ċivili u kummerċjali ĠU L 174, 27.6.2001, p. 25.

Konvenzjonijiet internazzjonali rilevanti (ara aktar 'il fuq), sakemm kemm l-UE kif ukoll l-Istati Membri tal-UE u r-Renju Unit ikunu partijiet għall-Konvenzjoni rilevanti⁴³.

6. INSOLVENZA

6.1. Proċedimenti ewlenin miftuħa qabel tmiem il-perjodu ta' tranzizzjoni

Skont l-Artikolu 67(3)(c) tal-Ftehim dwar il-Hruġ, ir-Regolament (UE) 2015/848 (ir-Regolament dwar l-Insolvenza)⁴⁴ se japplika għall-proċedimenti ta' insolvenza, u għall-azzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 6(1) ta' dak ir-Regolament, sakemm il-proċedimenti ewlenin ikunu nfetħu⁴⁵ qabel tmiem il-perjodu ta' tranzizzjoni⁴⁶. Meta, qabel tmiem il-perjodu ta' tranzizzjoni, ikunu nfetħu proċedimenti ewlenin fir-Renju Unit u proċedimenti sekondarji fl-Istati Membri tal-UE, il-qradi tal-Istati Membri inkwistjoni se jzommu l-gurisdizzjoni internazzjonali skont ir-Regolament (UE) 2015/848. Ir-Regolament japplika wkoll għal sentenzi, kompożizzjonijiet jew miżuri provvizorji li jingħataw f'dawn il-proċedimenti. Konsegwentement, dawn is-sentenzi, il-kompożizzjonijiet jew il-miżuri jiġu rikonoxxuti reċiprokament bejn l-UE u r-Renju Unit mingħajr aktar formalitajiet, u – jekk meħtieġ – se jiġu infurzati skont l-Artikoli 39 sa 44 u 47 sa 57 tar-Regolament (UE) Nru 1215/2012.

6.2. Proċedimenti ewlenin miftuħa wara tmiem il-perjodu ta' tranzizzjoni

Wara tmiem il-perjodu ta' tranzizzjoni, ir-Renju Unit mhuwiex se jibqa' jista' jiftaħ proċedimenti ta' insolvenza abbażi tar-Regolament (UE) 2015/848.

L-Istati Membri tal-UE se jkomplu japplikaw ir-Regolament (UE) 2015/848, filwaqt li jqisu lir-Renju Unit bħala pajjiż terz li fil-konfront tiegħu ma japplikax ir-Regolament.

Il-proċedimenti ta' insolvenza mibdija fir-Renju Unit wara tmiem il-perjodu ta' tranzizzjoni mhumiex se jibqgħu jiġu rikonoxxuti mill-Istati Membri tal-UE skont ir-Regolament (UE) 2015/848.

⁴³ Pereżempju, fir-rigward tal-ħtif internazzjonali ta' minuri, l-applikazzjoni mill-Awtorità Ċentrali rikjedenti tista' tiġi eżaminata mill-Awtorità Ċentrali rikjesta skont il-Konvenzjoni dwar l-Aspetti Ċivili tal-ħtif Internazzjonali ta' Minuri tal-1980.

⁴⁴ Ir-Regolament (UE) 2015/848 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Mejju 2015 dwar proċedimenti ta' insolvenza, ĠU L 141, 5.6.2015, p. 19.

⁴⁵ Fejn xieraq, it-Titolu VI tal-Parti tlieta tal-Ftehim dwar il-Hruġ (“Koooperazzjoni ġudizzjarja kurrenti f'materji ċivili u kummerċjali”) juża t-terminoloġija tal-istrumenti tal-UE tal-materji ċivili u kummerċjali. Pereżempju, għall-kunċetti ta' “proċedimenti miftuħa”, ara l-Artikolu 84(1) tar-Regolament (UE) Nru 2015/848.

⁴⁶ L-għan huwa li l-proċedimenti ewlenin, il-proċedimenti u l-azzjonijiet sekondarji jinżammu fl-Artikolu 6(1) tar-Regolament bħala pakkett wiehed.

7. KWISTJONIJIET OHRA

7.1. Dokumenti pubbliċi

Ir-Regolament (UE) 2016/1191 dwar Dokumenti Pubbliċi⁴⁷ mhuwiex indirizzat mill-Ftehim dwar il-Ħruġ.

Ir-Regolament (UE) 2016/1191 jabolixxi l-legalizzazzjoni u r-rekwiżit tal-postilla bejn l-Istati Membri fir-rigward ta' ċerti dokumenti pubbliċi (pereżempju, ċertifikat tat-twelid) u jissimplifika formalitajiet oħra. L-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament ma tiddependix fuq id-data tal-ħruġ tad-dokument pubbliku minn awtorità ta' Stat Membru iżda fuq id-data fejn id-dokument pubbliku jiġi ppreżentat lill-awtoritajiet ta' Stat Membru ieħor. Għaldaqstant, ir-Regolament mhuwiex se jibqa' japplika għal dokument pubbliku li jinħareġ mill-awtoritajiet tar-Renju Unit u li jiġi ppreżentat lill-awtoritajiet ta' Stat Membru tal-UE wara tmiem tal-perjodu ta' tranżizzjoni, tkun xi tkun id-data tal-ħruġ u l-perjodu tal-validità.

Wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, il-Konvenzjoni tal-Aja tal-1961 li Tabolixxi r-Rekwiżit ta' Legalizzazzjoni għad-Dokumenti Pubbliċi Barranin (il-Konvenzjoni dwar l-Apostille)⁴⁸ se tapplika bejn l-Istati Membri tal-UE u r-Renju Unit.

7.2. Għajnuna legali

Skont l-Artikolu 69(1)(a) tal-Ftehim dwar il-Ħruġ, id-Direttiva tal-Kunsill 2002/8/KE li tistabbilixxi regoli komuni minimi konnessi ma' għajnuna legali għal tilwimiet bejn il-konfini⁴⁹ se tapplika għall-applikazzjonijiet għal għajnuna legali li jkunu ġew irċevuti mill-awtorità li tircievi qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni.

Wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, id-Direttiva 2003/8/KE mhijiex se tibqa' tapplika bejn l-Istati Membri tal-UE u r-Renju Unit.

Ma hemm l-ebda strument tad-dritt internazzjonali li jista' jittratta l-istess kwistjonijiet li tittratta din id-Direttiva⁵⁰. Għaldaqstant, wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, id-dritt nazzjonali tal-Istati Membri tal-UE jibqa' japplika għall-għajnuna legali f'tilwim bejn il-konfini.

⁴⁷ Ir-Regolament (UE) 2016/1191 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Lulju 2016 dwar il-promozzjoni tal-moviment liberu taċ-ċittadini permezz tas-simplifikazzjoni tar-rekwiżiti għall-preżentazzjoni ta' ċerti dokumenti pubbliċi fl-Unjoni Ewropea u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 1024/2012, ĠU L 200, 26.7.2016, p. 1.

⁴⁸ <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=41>. L-Istati Membri kollha tal-UE u r-Renju Unit huma partijiet għall-konvenzjoni fil-kapaċità tagħhom stess.

⁴⁹ Id-Direttiva tal-Kunsill 2003/8/KE tas-27 ta' Jannar 2003 biex ittejjeb l-aċċess għal ġustizzja f'tilwimiet bejn il-konfini billi tistabbilixxi regoli komuni minimi konnessi ma' għajnuna legali għal tilwimiet bħal dawn, ĠU L 26, 31.1.2003, p. 41.

⁵⁰ The 1977 European Agreement on the Transmission of Applications for Legal Aid deals with some relevant matters (Il-Ftehim Ewropew tal-1977 dwar it-Trażmissjoni ta' Applikazzjonijiet ta' ftehimiet dwar Għajnuna Legali b'ċerti kwistjonijiet rilevanti). <https://rm.coe.int/1680077322>. L-Istati Membri kollha tal-UE u r-Renju Unit huma partijiet għal dan il-Ftehim fil-kapaċità tagħhom stess.

7.3. Medjazzjoni

Skont l-Artikolu 69(1)(b) tal-Ftehim dwar il-Hruġ, id-Direttiva 2008/52/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2008 dwar ċerti aspetti ta' medjazzjoni f'materji ċivili u kummerċjali⁵¹ trid tapplika f'kazijiet meta, qabel tmiem il-perjodu ta' tranzizzjoni, il-partijiet ikunu qablu li jużaw il-medjazzjoni wara li jirrizulta t-tilwim u l-medjazzjoni tkun giet ordnata mill-qorti jew il-qorti tkun sejhet lill-partijiet biex jużaw il-medjazzjoni.

7.4. Il-Portal Ewropew tal-Ġustizzja Elettronika

Il-Kummissjoni tipprovdi informazzjoni dwar is-sistemi ġudizzjarji nazzjonali fil-portal Ewropew tal-Ġustizzja Elettronika⁵². Billi l-proċeduri u l-proċedimenti pendenti li jkunu nbew wara tmiem il-perjodu ta' tranzizzjoni se jibqgħu jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tad-dritt tal-UE, il-Portal tal-Ġustizzja Elettronika se jzomm l-informazzjoni relatata mar-Renju Unit, fosthom il-forom dinamiċi u l-iskedi informattivi tar-Renju Unit sa tmiem l-2022⁵³.

[Il-Portal Ewropew tal-Ġustizzja Elettronika u s-sit web tal-Kummissjoni dwar il-ġustizzja ċivili](#) jagħtu informazzjoni dwar il-qasam tal-ġustizzja ċivili. Dawn il-paġni jiġu aġġornati b'informazzjoni addizzjonali, fejn meħtieġ.

Il-Kummissjoni Ewropea
Direttorat Generali għall-Ġustizzja u l-Konsumaturi

⁵¹ ĠU L 136, 24.5.2008, p.3.

⁵² <https://e-justice.europa.eu/home.do?action=home&plang=mt>

⁵³ L-informazzjoni tinzamm wara diskussjonijiet mar-Renju Unit.